

ώρα μέσα. 'Η νέα, ή γρηά, ή νέος. Γράφε το, μού προσθέτει, και θα κάνης άριστούργημα. Νά σου πώ, πώς: 'Η γρηά θα παιξή το ρόλο τής μέγιστης, αυτός θ' άπαιτηση τή ουδερότητα, θά την άρρηση έγγυω, θά έπέμβη το παιδί τής γρηάς, ή άδελφός τής νέας κ.τ.λ., κ.τ.λ. "Απόφοιτός νά το γράφης, θά σου πώ έγώ πώς νά το δέσης. Τί δέν σέ τραβά το θέατρο; *

"Όταν δημοσίερα ένα τραγούδι μου στό Παναθήναια, τ ή ν Γ ο ρ λ α ο ή, ή Χριστομύθιος μού έστειλε ένα γράμμα. Φάκελλος και χαρτί ήτανε έλαφρά ρός και μουσχοβολούσαν. 'Ο χαρκτηήρας τού γραφάματος, κομψός και ερανόγνωστος, σχεδόν γυναικείος.

Τέτοια ήτανε και ή ψυχή του, μια πλευρά δηλαδή τής ψυχής του, παθητικά εύαισθητή, τριφερή, λεπτεπίλετη.

"Φίλε κ. Μαλακάση, μού έλεγε, **εδιάβασε το όραίο σας ποίημα. 'Αλλά ή μύθος μέ έάφρισε κάπως. Τόν έφερες, ή ύψηλε; 'Αν συμβαίνει το δεύτερο τόν έπλεξες τόσο άριστοτεχνικά πού εινε ένα θαύμα, όμολογώ. 'Αν όμως έκαμες το πρώτο, εινε δημοσιογρία. 'Όσοσο σάν νά μή σου φάνηκε και άπολύτως άγνωστο πράγμα ή μύθος. Πού τόν είδα; Πού τόν διάβασα; Πότε; 'Αδύνατον νά μέ βοηθήσει ή μνήμη μου. Μπορεί όμως νά εινε και ύποβολή, πού μού γίνεται από την τόσο όραία παρασταση. 'Όμως, ξέρεις, πώς ένα κ α ι, πού δέν έρχεται μόνο του στην πέσσα κανενός, μαντεύω και πούθε το πήρε.**

**Και πάλι συγχαρητήρια
Κ. ΧΡΗΣΤΟΜΑΝΟΣ**

Πώς σάς φαίνεται αυτό το γράμμα; Το διάβασα χαμογελάοντας, βρίσκοντας μέσα σ' αυτό όλο τόν χαρκτηήρα τόν παρδαλό τού συγγραφέα τής «Α ύ τ ο κ ρ ά τ ε ι ρ ο». 'Ε λ λ ι α σ α β ε τ τ ο. Χτυπάει μια στό καρφί και μια στό πέταλο, δηλαδή. Λέει και ναι και όχι κ.τ.λ.

Λίγες μέρες ύστερα άπ' το γράμμα αυτό, συναντηθήκαμε κατά τύχη μέ το Χριστομάνο.

— Μέ συγχωρείς, τού είπα, πού δέν σ' ενθαρσίνισα άκόμα για τούς έπαιμούς σου. Μέ συγχώρησε πολύ το γράμμα σου.

— 'Α! Τιποτε, μού απάντησε, το ποίημά σου αυτό εινε ένα άριστούργημα. 'Αλλά, πέξ μου τώρα είλακοινώς. Μαλακάση, τόν έφτιασες το μύθο;

Παρ' όλα αυτά ή καρδιά τού Χριστομάνου δέν ήτανε σκληρή καθόλου. 'Ο νους τού ήταν κακότροπος. 'Η φιλοδοξία του μεγάλη και όχι έξω από τούς άλλους. 'Ηθελε νά εινε μόνος αυτός. Πράγμα κάπως δύσκολο.

'Αλλά εινε όμως πάντα, όπως είπαμε παραπάνω, εύαισθησία σχεδόν γυναικεία...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό τέλος.

ΠΕΖΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Σ' ΕΝΑ ΕΤΟΙΜΟΘΑΝΑΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ

Και τί δέν σουταξαν;

Σουταξαν τού γλαρό φεγγάρι: νά το κατεβάσουν και νά το δέσουν μέ μια χρυσή κλωστοίτια πλεγμένη άπ' τις άχτίδες του, για νά τώχης σάν μπαλόνι...

Σουταξαν και τ' αστέρια: νά τά κατεβάσουν κ' έκείνα και νά τά σκορπίουν στην ποδιά σου...

Πιχρός κ' άμύλητος ή πατέρας, κάνει βόλτες στην κάμαρη επάνω-κάτω, δεξιά-άριστερά.

Κι' ή μάνα μέ τά μάτια παρακάνω άπ' την αγριότητα και το κλάμμα, σημαμένη επάνω άπ' το έπιθανάτιο κρεββατάκι σου, μικρό άγγελε, δέν έχει άλλα δάκρια για νά χύση.

Και τί δέν σουταξαν;

Σουταξαν και τόν ορθάνο άκόμα: νά σου τόν φέρουν μπρός σου και νά τόν κάμουν λιμφοδία γαλιανή, δρον νά ρίχνης για πετραδάκια τ' αστέρια και για βαρκούλα ταξιδευτέρα το φεγγάρι...

Και πόσα άλλα δέν σουταξαν;

Σουταξαν νά σου φέρουν σκλαβοεικόμο σ' χροιά κλουβι από τις ζωτικές χροές το πολλάκι πού θά σου γλίτκανε τή ζωή μέ τόν κελασμό του...

Σουταξαν την άπαλή άνδρα τού καλοκαριού μεσημεριού για νά σέ ναουορίζη...

Σουταξαν τή λεπτή εσθιά τών μπουμπονιζιών, τή στιγμή πού άνοίγουν στού λουλουδιού το χαμόγελο...

Σουταξαν όλα τά φλόγια χρυσάγια και τά ρόδα πού σκορπίζει στη θάλασσα ή ήλιος βασιλεύοντας...

Σουταν πώς θά δαμάσουν και τόν άνεμο για νά τόν κάνης άλογάκι, την άνοιξη την ξελογιάστρα μέ τά λουλούδια και το ξανθό το καλοκαίρι...

Και τί δέν σουταξαν;

Κι' επού τούς ζήτησης φτερά για νά πετάξης!

† **ΘΑΝΟΣ ΔΟΓΑΝΗΣ**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— 'Η ύπερηφάνεια τού ποιητού.

'Ο 'Ερμαν Μπάγκ, περίφημος Δανός ποιητής και μυθιστοριογράφος, ή άσπίος πέθανε στό 1910, έκανε κάποτε μια διάλεξη σ' ένα θέατρο τής Κοπεγχάγης. Βλέποντας όμως ότι το άκουατήριό του, πού άποτελείτο ως επί το πλείστον από άνδρούς τέχνης άσπίους, δέν τον καταλάβαινε, άρχισε νά νευριάζη... Καί, σέ μια στιγμή, διακόπτοντας τή διάλεξη του, ειπε:

— 'Επιτρέψατέ μου, κυρίες και κύριοι, νά σας διηγηθώ μια ιστορία...

'Αρχισε δέ νά διηγηται στους άκουατάς του την ύπόθεσι ενός διηγήματος τού σηματιωτού του Γιάκομπσον «Πανούζια στό Μπέρχαμ».

Στό διήγημα αυτό γίνεται λόγος για μια τρομερή επιδημία πανώλους πού ενέσκηψε κατά την περίοδο τής 'Αναγεννήσεως και για κάποιον μοναχό, ή άσπίος διδάσκει στους άνθρώπους τή μετανόια, για νά έξηλαστούν και νά επιτύχουν τή συγχώρησι τού Κυρίου. Μά τή στιγμή πού ή μοναχός τούς λέει ότι ή Χριστός σταφώθηκε γι' αυτούς, βλέποντας πόση ύποκοσία, πόση φευτιά και άδλιότης έπικρατεί στό πλήθη πού τόν άκούγαν, διακόπτοντας έξωαπα τή διδασκαλία του, φωνάζει μέ φρενή και άπιστοφροή!...

— 'Οχι!... 'Οχι!... 'Ο Χριστός δέν έπέθανε για σάς!... Είστε ανάξιοι του!...

Τό ίδιο άκριβώς έκανε κ' ή Μπάγκ στους άκουατάς τής διαλέξεώς του πού δέν τόν καταλάβαιναν. 'Αφού τελίωσε την έξιστόρησι τής ύπόθέσεως τού διηγήματος, τούς έστρεψε έξωαπα τά νότια και διεσφώνηκε πρós την πόρτα, λέγοντας όλοένα:

— 'Οχι!... 'Οχι!... 'Ο Χριστός δέν έπέθανε για σάς!... Είστε ανάξιοι του!...

— Μία συγκινητική άφιέρωσις.

'Ο ίδιος Δανός ποιητής στό έργο του «Τίνα» έχει μια έξαιρετικά συγκινητική και ποιητική άφιέρωσι τού βιβλιου του πρós την πεθαιμένη μητέρα του, την ήποια άξίζει νά διαβάσете όλοι σας. Νά τί γράφει:

— Τόν καιρό πού ήσουν άκόμα ζωντανή, εντυχισημένη και νέα κ' έγώ ήμουν άμαρο παιδάκι, έκαμω κάθε μέρα στό πιο κεντρικό δρόμο τής πολιτείας μας έναν περιπατο κατά το δειλίνο. Βλέπαμε στις βιτρίνες τών μαγαζιών χίλια δυό όμορφα πράγματα πού τά έπιθυμούσαμε και τά κάναμε δικά μας μέ τή φαντασία μας. 'Ενα βράδυ σταθήκαμε μπρός στη βιτρίνα ενός βιβλιοπωλείου. Τότε σέ, διαβάζοντας τούς τίτλους τών εκτεθειμένων βιβλιων, μού ειπες άπλά, έξορτας πώς από τότε είχα τή μαγία νά γράφω:

— 'Αμα γράφεις και σύ ένα βιβλίον νά βάλης τόνόμά μου σ' ένα από τά φύλλα του!...

'Αργότερα, όταν άρρώστισες για νά πεθάνης, ένα βράδυ πού είχαμε πάει ως το δημόσιο κήπο για ν' άπολαύσης την θλιμμένη μεγαλοπρέπεια τού φθινοπωρινού ήλιοβασιλευτός, μ' έπιασε έξωαπα από το χέρι και μού μύθιρισε μέ φωνή πού την έπνιγαν οι λυγμοί:

— 'Όταν θά πεθάνω και σύ παιδί μου θά έχης γίνει ποιητής, τάξε μου ότι θά κάνης καιτι για νά μη μέ ξεχάσει ή κόσμος... 'Και, καθώς μού έλεγες τά λόγια αυτά, έκλαιγες γιατί καταλάβαινες πώς θά πεθάνης γρηγόρα.

— Τότε, κλαίοντας και' έγώ σου ύποσχέθηκα αυτό πού μού ζητούσες...

— Καθώς βλέπεις τώρα από μακρυνά, μητέρα μου, κρατάω την ύπόσχεσι μου και σου άφιερώνω το βιβλίον μου αυτό...

— 'Η παρεξηγήσεις τής συνωνυμίας.

Πρò ήμερών μιά εφημερίδα τής Σαβοΐας άνήγγειλε μέ χτυπητούς τίτλους την άφιξη στη Γρενόβλη, πρós παραθεσισμό και θεορπεία, τού γνωστού Γάλλου μυθιστοριογράφου Πάολ Μοράν.

'Ο μέγας συγγραφέας άναπαύεται τώρα στη Γρενόβλη. Είπε δέ πολύ μετρίωφρον, γιατί, παρ' όλη του την φιλολογική έξεση, ούτε ύπερηφάνος, ούτε έγωιστής δείχνηται... 'Απεναντίας φέρεται πρós όλους ως ίσος των...

Μά την ίουα κ' ήλας ήμερα έπιελλε νά διαψευσθή ή είδησις αυτή μέ τόν πιο άστειο τρόπο.

Τό ίδιο βράδυ, στό έστιατόριο τής λουτροπόλεως, μια δεσποινίς, θαυμαστρία τού Πάολ Μοράν, έξορτας ότι θά τόν συναντούσε εκεί, πήγε κ' έπιασε δέσι κοντά του. Σέ μια στιγμή δέ βγάζοντας άπ' την τσάντα έν' αντίτυπο τού τελευταίου έργου του «Προσταβλήται τού κόσμου», τόν παρακάλεσε δειλά νά τής γράψη μια άφιέρωσις.

Τότε ή γειτόνισ τής, τής παρατήρησε μ' ευγένεια ότι δέν εινε χαμιά άπολύτως σρεσι μέ τόν περίφημο συγγραφέα, εντός μόνο από το όνομα!... 'Απλοτάτα, έλέγετο και αυτός Πάολ Μοράν και ή συνωνυμία αυτή εινε δημοσιογρία βλη την παρεξηγήσι...

— Οί κάτοικοι τής Γρενόβλης εινε τώρα άπαρηγόρητοι πού... έχασαν έτσι έναν τόσο έπαφνή ξένο!

